წინასწარ შერჩეულ მუნიციპალიტეტებში მონაწილეობითი ბიუჯეტირების დანერგვის პროცესის ხელშეწყობა

გერმანიის ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ფედერალური სამინისტროს (BMZ) დაკვეთით, გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოების (GIZ) პროგრამა „კარგი მმართველობა ადგილობრივი განვითარებისთვის“ (GGLD) იწვევს დაინტერესებულ ორგანიზაციებს საკონსულტაციო მომსახურების შესახებ განაცხადების მისაღებად:

სამუშაო აღწერილობა:

1. **პროგრამის მოკლე აღწერილობა**

მოდულის სახელწოდება: კარგი მმართველობა ადგილობრივი განვითარებისათვის სამხრეთ კავკასიაში.

მოდულის მიზანი: საჯარო დაწესებულებები სამხრეთ კავკასიის რეგიონში უკეთ ახორციელებენ ადგილობრივ დონეზე მოქალაქეზე ორიენტირებული სერვისების მიწოდებას.

ძირითადი მოქმედების არეალები:

ა) სამართლებრივი და ინსტიტუციონალური ჩარჩო-პირობების გაუმჯობესება საჯარო დაწესებულებების მოქალაქეებზე ორიენტირებული მომსახურებებისათვის.
ბ) მთავარი აქტორების შესაძლებლობების გაძლიერება მოქალაქეებზე ორიენტირებული მომსახურების მიწოდებისა და დაფინანსებისთვის.
გ) მომსახურების მიწოდების პროცესში მოქალაქეთა ჩართულობის მექანიზმების გაძლიერება.
დ) რეგიონული განვითარების მიდგომების, ინსტიტუციებისა და ინსტრუმენტების გაძლიერება.
ე) რეგიონულ დონეზე გამოცდილების გაცვლისა და სწავლების ხელშეწყობა.

პროგრამის ხანგრძლივობა: 01/04/2020 – 31/03/2023

2. ზოგადი ინფორმაცია

ბოლო წლების განმავლობაში საქართველოში გაუმჯობესდა ადგილობრივი თვითმმართველობის განხორციელების პროცესში მოქალაქეთა ჩართულობის მარეგულირებელი საკანონმდებლო ჩარჩო. საქართველოს ორგანული კანონი „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“ ითვალისწინებს მოქალაქეთა მონაწილეობის ფორმებსა და გარანტიებს. ადგილობრივ დონეზე მოქალაქეთა მონაწილეობის საკითხები გათვალისწინებულია სხვადასხვა საერთაშორისო და ეროვნულ სტრატეგიულ დოკუმენტში. საქართველოს მთავრობის 2020-2025 წლების დეცენტრალიზაციის სტრატეგიის ამოცანა 3.3. ითვალისწინებს ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ გადაწყვეტილებების მიღებისა და განხორციელების პროცესში მაღალი ხარისხის ჩართულობის ხელშეწყობას. ამასთან, საქართველოს პარლამენტმა 2019 წელს მოახდინა ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ ევროპული ქარტიის დამატებითი ოქმის რატიფიცირება, რომელიც განსაზღვრავს ადგილობრივი ხელისუფლების საქმიანობაში მოქალაქეთა მონაწილეობის უფლებასთან დაკავშირებულ საკითხებს. ადგილობრივ დონეზე ბიუჯეტის შემუშავების პროცესში მოქალაქეთა ჩართულობის კუთხით ორგანული კანონი არ მოიცავს კონკრეტულ რეგულაციებს. თუმცა, ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსი ითვალისწინებენ ბიუჯეტის გამჭვირვალეობასთან დაკავშირებულ საკითხებს. ბიუჯეტირების პროცესში თანამონაწილეობის მექანიზმებს გაძლიერებას ითვალისწინებს საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმის 2018-2021 წლების სტრატეგიაც. თუმცა, მიუხედავად ამისა, ადგილობრივ ბიუჯეტირებაში საზოგადოების ჩართულობის მაჩვენებელი საკმაოდ დაბალია, რასაც ადასტურებს ბიუჯეტის ღიაობის კვლევის (Open Budget Survey) 2019 წლის მაჩვენებელი, რომლის მიხედვითაც ბიუჯეტირების პროცესში საზოგადოების ჩართულობა საკმაოდ დაბალი ქულით შეფასდა, მაშინ როდესაც გამჭვირვალეობისა და საბიუჯეტო ზედამხედველობის კუთხით საქართველოს მაღალი შედეგები აქვს.

მოქალაქეთა მონაწილეობა საბიუჯეტო პროცესებში სხვადასხვანაირი ფორმით შეიძლება იყოს გამოხატული. მნიშვნელოვანია მოქალაქეების მონაწილეობა ბიუჯეტირების ყველა ეტაპზე: როგორც ბიუჯეტის პროექტის მომზადებისა და შესრულების, ასევე, ანგარიშგების ეტაპზეც. სამოქალაქო ბიუჯეტირება მნიშვნელოვან როლს თამაშობს მოქალაქეების ცოდნისა და ცნობიერების ამაღლების და ადგილობრივი ხელისუფლების მიმართ ნდობის გაღვივების პროცესში. მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, საქართველოში სამოქალაქო ბიუჯეტირება არ არის საბიუჯეტო პროცესის სავალდებულო ნაწილი. თუმცა, ამის მიუხედავად, იგი პერიოდულად გვხვდება სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში.

ადგილობრივი სერვისების მიწოდების პროცესში მონაწილეობის მექანიზმების გაძლიერება წარმოადგენს ერთი მხრივ GIZ-ის პროგრამის „კარგი მმართველობა ადგილობრივი

განვითარებისთვის“ და მეორე მხრივ, რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროსა და ფინანსთა სამინისტროს შორის თანამშრომლობის მემორანდუმით გათვალისწინებულ ერთ-ერთ პრიორიტეტს. შესაბამისად, GIZ მხარს უჭერს მუნიციპალიტეტებს მონაწილეობის სხვადასხვა მექანიზმის, მათ შორის, სამოქალაქო ბიუჯეტირების დანერგვის პროცესში.

3. საკონსულტაციო მომსახურების მიზანი

მომსახურების მიზანია ტექნიკური დახმარების გაწევა რუსთავის, მცხეთისა და საგარეჯოს მუნიციპალიტეტებისთვის მონაწილეობითი ბიუჯეტირების პროცესის დანერგვის, სწავლებისა და განხორციელების მხარდაჭერის კუთხით. კერძოდ:

- მონაწილეობითი ბიუჯეტირების პროცესის დეტალური დაგეგმვა;
- მონაწილეობითი ბიუჯეტირების საკანონმდებლო/ნორმატიული ჩარჩოს მომზადება;
- მონაწილეობითი ბიუჯეტირების პროცესისთვის აუცილებელი ელექტრონული საშუალებების გამოყენებაში მხარდაჭერა;
- მონაწილეობითი ბიუჯეტირების პროცესის შესახებ მოქალაქეების ინფორმირების და წახალისების მიზნით საზოგადოებასთან ურთიერთობის საკომუნიკაციო გეგმის/სტრატეგიის შემუშავება და ღონისძიებების განხორციელება;
- მონაწილეობითი ბიუჯეტირების მიმდინარეობისას პროცესების ეფექტურად წარმართვის მიზნით მუნიციპალიტეტისთვის დახმარების აღმოჩენა ტრენინგის ჩატარებისა და პროცესში ჩართული საჯარო მოხელეების ინდივიდუალური კონსულტირების გზით. Peer-to-peer სწავლების კონცეფციის ჩათვლით, რომელიც ითვალისწინებს ჩართულ მუნიციპალიტეტებს შორის ინფორმაციის გაცვლას სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფის მონაწილეობით (მათ შორის სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობით);
- რეკომენდაციების შემუშავება, თუ როგორ შეიძლება სამიზნე მუნიციპალიტეტებმა გაუზიარონ თავიანთი ცოდნა და გამოცდილება მეზობელ მუნიციპალიტეტებს;
- გამოცდილების სხვა მუნიციპალიტეტებში გავრცელების მიზნით კონცეფციის მომზადება არსებული გამოცდილების საფუძველზე შემუშავებული კონკრეტული დასკვნებით და რეკომენდაციებით (მონაწილეობითი ბიუჯეტირების პროცესთან დაკავშირებული შესაძლებლობები და გამოწვევები).

4. მომსახურების ფარგლებში შესასრულებელი ამოცანები და ღონისძიებები

საკონსულტაციო მომსახურების ფარგლებში, სამუშაოს შემსრულებელი ვალდებულია განახორციელოს შემდეგი ამოცანები:

- მომსახურების დაწყებიდან 7 დღის ვადაში მოამზადოს დეტალური სამოქმედო გეგმა, რომელშიც დროში გაწერილი ძირითადი აქტივობები, მათი განხორციელების გზები და საშუალებები, რომელიც უნდა შეესაბამებოდეს საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული საბიუჯეტო პროცესის ეტაპებს;
- შეიმუშაოს ნორმატიული (სამართლებრივი) აქტის პროექტი, რომელიც დაარეგულირებს მუნიციპალიტეტში მონაწილეობითი ბიუჯეტირების პროცესს. მათ შორის, უნდა განისაზღვროს პროექტის განხორციელების ეტაპები, ამ ეტაპების მიხედვით განსახორციელებელი სამუშაოების აღწერა, პროცესში ჩართული პირები, მათ პასუხისმგებლობები და სხვა დაკავშირებული საკითხები. ამასთან, შემუშავებული აქტი უნდა აკმაყოფილებდეს ხარისხის შემდეგ კრიტერიუმებს:
  - *ინკლუზიურობა (მოსახლეობის ყველა ჯგუფის ჩართულობის უზრუნველყოფა)*
  - *გენდერული საკითხების გათვალისწინება*
  - *ონლაინ ხელმისაწვდომობა (განსაკუთრებით, ადმინისტრაციული ცენტრიდან დაშორებული არეალებისთვის)*
  - *ონლაინ მედიასთან წვდომა ან თანამონაწილეობის ალტერნატიული ონლაინ-ფორმის არსებობა*
  - *პერსონალური მონაცემების დაცვის გარანტიების არსებობა*
  - *ანგარიშვალდებულების ხელშემწყობი პროცედურების არსებობა.*

- მომსახურების მიმღებმა მონაწილეობითი ბიუჯეტირების პროცესის მომზადების, განხორციელებისა და ანგარიშგების ეტაპებზე უნდა უზრუნველყოს გენდერული ასპექტების გათვალისწინება; ამასთან, კონკრეტული იდეები/მონახაზი გენდერული ასპექტების გათვალისწინების შესახებ უნდა წარმოადგინოს პროექტის განხორციელების მეთოდოლოგიაში;
- შეიმუშავოს საპროექტო წინადადებების მიღებისა და გადარჩევის მეთოდოლოგია;
- დაეხმაროს მუნიციპალიტეტებს მოიძიონ/გამოიყენონ ელექტრონული პლატფორმა, რომლის დახმარებითაც შეძლებენ სამოქალაქო ბიუჯეტირების პროცესში საპროექტო წინადადებების მიღებასა და კენჭისყრის ჩატარებას; დაეხმაროს მუნიციპალიტეტებს პროგრამული უზრუნველყოფის/პლატფორმის მუნიციპალიტეტის ვებ-გვერდზე დაკავშირებაში;
- უზრუნველყოს პროცესის განმავლობაში მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლებისთვის ტრენინგების ჩატარება და კონსულტაციების გაწევა, Peer-to-peer სწავლების კონცეფციის ჩათვლით, რომელიც ითვალისწინებს ჩართულ მუნიციპალიტეტებს შორის ინფორმაციის გაცვლას სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფის მონაწილეობით (მათ შორის სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობით); უნდა ჩატარდეს მინიმუმ სამი ერთობლივი შეხვედრა (ვორქშოფი) - პროექტის დასაწყისში საინფორმაციო შეხვედრა (kick-off workshop), შუალედური შეხვედრა და საბოლოო შეხვედრა;
- შეიმუშავოს მოსახლეობის სხვადასხვა ჯგუფებთან კომუნიკაციისთვის საჭირო საპრეზენტაციო მასალები (MS PowerPoint პრეზენტაცია, პოსტერები და ფლაერები);

- ორგანიზება გაუწიოს ფოკუს ჯგუფებთან შეხვედრას. ფოკუს-ჯგუფების დაკომპლექტებისას უნდა მოხდეს საზოგადოების ყველა ჯგუფის, გათვალისწინება, მათ შორის აუცილებელია ერთი-ერთი იყოს ქალების ფოკუს ჯგუფი. შეხვედრაზე უნდა განხორციელდეს მონაწილეობითი ბიუჯეტირების პროექტის განხილვა და საპრეზენტაციო მასალების დატესტვა;
- შემუშავებული გეგმის მიხედვით განახორციელოს საზოგადოებასთან ურთიერთობის კამპანია, რაც მოიცავს ვიდეო/ინფორგრაფიკულ კლიპების დამზადებას საპროექტო წინადადებების მიღების, კენჭისყრისა და გამარჯვებულის გამოცხადების ეტაპისთვის; საინფორმაციო კამპანიის დაგეგმვისა და განხორციელებისას გათვალისწინებული უნდა იყოს მოსახლეობის განსხვავებული ჯგუფების სპეციფიკა;
- უზრუნველყოს პოსტერებისა და ფლაერების დამზადება, დაბეჭდვა და მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლებისათვის გადაცემა პოსტერების საჯარო ადგილებზე გამოსაკრავად და ფლაერების მოსახლეობაში დასარიგებლად;
- პროექტის შესახებ ინფორმაციის გავრცელების მიზნით, მუნიციპალიტეტის შესაბამის სამსახურებთან ერთად, ორგანიზება გაუწიოს მოსახლეობასთან შეხვედრებს. მონაწილეების შერჩევისას შეძლებისდაგვარად უნდა მოხდეს მოსახლეობის ყველა ჯგუფის ჩართულობის გათვალისწინება (მათ შორის ქალების ჯგუფის). შეხვედრების ორგანიზებისას გათვალისწინებული უნდა იყოს COVID-19 პანდემიით გამოწვეულ საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მდგომარეობა;
- საზოგადოებასთან ურთიერთობის ღონისძიებების ფარგლებში განახორციელოს სხვადასხვა მედია (მ.შ. ონლაინ და ბეჭდური მედია) აქტოვობები. აღნიშნული უნდა მოიცავდეს ფეისბუქ-პოსტების გაშვებას და ფართო გავრცელებას (დაბუსტვას), ადგილობრივი სამაუწყებლო მედია საშუალებების არსებობის შემთხვევაში - ადგილობრივი ტელე-რადიო გადაცემების/სიუჟეტების მომზადებას და გაშუქებას, ბეჭდვით პრესაში ინფორმაციების გამოქვეყნებას და სხვა რელევანტური საქმიანობის განხორციელებას. ეს საქმიანობა უნდა განხორციელდეს სამოქალაქო ბიუჯეტირების პროცესის სამივე ეტაპზე: წინადადებების მიღების, კენჭისყრის და გამარჯვებული პროექტის შესახებ მოსახლეობის ინფორმირების ეტაპზე;
- დაეხმაროს მუნიციპალიტეტს შემოსული საპროექტო წინადადებების პირველადი კრიტერიუმების შესაბამისად გადარჩევაში და კენჭისყრის ეტაპისთვის მომზადებაში;
- გამარჯვებული საპროექტო წინადადებ(ებ)ის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის ბიუჯეტის პროექტში გათვალისწინების მიზნით, მუნიციპალიტეტის საფინანსო სამსახურს გაუწიოს შესაბამისი დახმარება, გამარჯვებული პროექტ(ებ)ი მომზადდეს „პროგრამული ბიუჯეტის შედგენის მეთოდოლოგიის დამტკიცების თაობაზე“ ფინანსთა მინისტრის 2011 წლის 8 ივლისის #385 ბრძანებით განსაზღვრულ ფორმატში;
- გაუწიოს დახმარება მუნიციპალიტეტის შესაბამის სამსახურებს, რომ ფინანსთა მინისტრის მიერ დამტკიცებული პროგრამული ბიუჯეტის შედგენის

მეთოდოლოგიის შესაბამისად შეიმუშავონ გამარჯვებული პროექტ(ებ)ის შეფასების ინდიკატორების საბაზისო და სამიზნე მაჩვენებლები;
- შეიმუშავოს გამარჯვებული პროექტ(ებ)ის მიმდინარეობის მონიტორინგის მეთოდოლოგია;
- შეიმუშავოს რეკომენდაციები, თუ როგორ შეიძლება სამიზნე მუნიციპალიტეტებმა გაუზიარონ თავიანთი ცოდნა და გამოცდილება მეზობელ მუნიციპალიტეტებს;
- გამოცდილების სხვა მუნიციპალიტეტებში გავრცელების მიზნით მოამზადოს კონცეფცია არსებული გამოცდილების საფუძველზე შემუშავებული კონკრეტული დასკვნებით და რეკომენდაციებით (მონაწილეობითი ბიუჯეტირების პროცესთან დაკავშირებული შესაძლებლობები და გამოწვევები). კონცეფციის შეთანხმება უნდა მოხდეს ფინანსთა სამინისტროსთან, რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროსა და GIZ-თან.

5. **სამუშაოს ანგარიშგება**
   - მომსახურების გამწევმა უნდა მოამზადოს შუალედური და საბოლოო ანგარიშები გაწეული საქმიანობის შესახებ, სადაც ასევე მოცემული იქნება გაწეული საქმიანობის ანალიზი, შეფასდება ძლიერი და სუსტი მხარეები და მომზადდება რეკომენდაციები შემდეგი ფისკალური წლისთვის გასატარებელი ცვლილებების შესახებ.
   - შესრულებული სამუშაოს ანგარიშგება უნდა განხორციელდეს ქართულ ენაზე, ხოლო შუალედური და საბოლოო ანგარიშების რეზიუმეები ინგლისურ ენაზეც. საბოლოო ანგარიში წარმოდგენილ უნდა იქნეს ერთ დოკუმენტად სამუშაო აღწერილობით გათვალისწინებული სტრუქტურის შესაბამისად.

6. **სხვა პირობები**
   - სამუშაოს მიმღები დაკვეთის განხორციელებისას ვალდებულია დამკვეთს რეგულარულად მიაწოდოს ინფორმაცია მიღებული შედეგების შესახებ და ყველა ღონისძიება შეათანხმოს GIZ-თან.
   - სამუშაოს მიმღები მომსახურების განხორციელებისას ვალდებულია დაცვას კანონმდებლობით გათვალისწინებული პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სტანდარტები.

განაცხადების მიღება და შერჩევა

საკონსულტაციო მომსახურების განსახორციელებლად პარტნიორის შერჩევა მოხდება კონკურსის საფუძველზე.

კონკურსში მონაწილეობის უფლება აქვთ სამეწარმეო (LLC) და არასამეწარმეო იურიდიულ პირებს (NLC, NPO), არასამთავრობო ორგანიზაციებს/სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციებს.

GIZ იტოვებს უფლებას, შეამოწმოს განაცხადში მოწოდებული ინფორმაცია. არაზუსტი ინფორმაციის არსებობის შემთხვევაში, განაცხადი გაუქმდება.

განაცხადების შეფასება მოხდება შემდეგი კრიტერიუმების მიხედვით:

1. ორგანიზაციის გამოცდილება ადგილობრივი თვითმმართველობისა და ადგილობრივი ბიუჯეტირების პროცესში მოქალაქეთა მონაწილეობის სფეროში მსგავსი პროექტების განხორციელების კუთხით, რაც უნდა დასტურდებოდეს წარმოდგენილი შემოთავაზებით;
2. შემოთავაზება დეტალურად უნდა აღწერდეს ორგანიზაციის მიერ სამუშაოს დაგეგმვისა და სამუშაოთ აღწერილობით გათვალისწინებული მიზნებისა და კონკრეტული ამოცანების მიღწევის გზებს, პროექტის განხორციელების მეთოდოლოგიას და აქტივობების განხორციელების განრიგს;
3. პროექტის განხორციელების გეგმა, ამოცანების მიხედვით განაწილებული სამუშაო დღეების რაოდენობის ჩათვლით;
4. წარმოდგენილ ექსპერტ(ებ)ს უნდა ჰქონდეთ არანაკლებ ხუთ წლიანი გამოცდილება ბიუჯეტის დაგეგმვისა და აღსრულების პროცესში და ბოლო ორ წლიანი გამოცდილება ადგილობრივი თვითმმართველობისა და ადგილობრივი ბიუჯეტირების პროცესში მოქალაქეთა მონაწილეობის მიმართულებით მსგავსი პროექტების განხორციელების კუთხით, რაც უნდა დასტურდებოდეს წარმოდგენილი რეზიუმეებით (CV-ებით).
5. ბიუჯეტის ხარჯთეფექტურობა.

შეფასების კრიტერიუმებთან დაკავშირებით უფრო დეტალურად იხ. თანდართული შეფასების სქემა.

მომსახურების ხანგრძლივობა და ანგარიშსწორება

მომსახურების განხორციელების სავარაუდო პერიოდია 15.08.2020 – 20.11.2020.

შერჩეულ ორგანიზაციასთან დადებული ხელშეკრულების ფარგლებში, მომსახურების დაფინანსება მოხდება ეტაპობრივად, წარმოდგენილი ანგარიშების საფუძველზე.

განაცხადის მომზადება უნდა მოხდეს ინგლისურ ენაზე.

შემოთავაზების შინაარსობრივი ნაწილი უნდა მოიცავდეს შემდეგ ინფორმაციას *(შემოთავაზებული სტრუქტურა არის სარეკომენდაციო ხასიათის):*

1. თავფურცელი
ორგანიზაციის დასახელება და რეგისტრაციის ნომერი. იურიდიული მისამართი, ტელეფონის ნომერი, ელ. ფოსტის მისამართი, ორგანიზაციის ხელმძღვანელი, ორგანიზაციის ხელმძღვანელის ხელმოწერა და ბეჭედი.

2. პროექტის დასახელება და დაწყება-დასრულების ვადა (თვე/წელი-თვე/წელი)
2.1 პროექტის აღწერა
2.2. პროექტის მიზნები და ამოცანები, მათი განხორციელების მეთოდოლოგია (შესაბამისობაში უნდა იყოს სატენდერო განაცხადში მოცემულ სამუშაო აღწერილობასთან)
2.3 პროექტით გათვალისწინებული ღონისძიებები და შესრულების განრიგი

#	ღონისძიება	აგვისტო	სექტემბერი	ოქტომბერი	ნოემბერი	კომენტარი
1	X					*[მიუთითეთ საჭიროებისა მებრ]*
2	Y					
3	Z					
...	…					

2.4 პროექტში ჩართული პირები და მათი ფუნქციები
ჩამოთვალეთ იმ პირების ვინაობა და ფუნქცია ვინც მოიაზრება პროექტის განხორციელებაში და ასახულია შესაბამისად ბიუჯეტში.

2.5. დანართი
განაცხადს თან უნდა ერთვოდეს პროექტის განხორციელებაში გათვალისწინებული პირების რეზიუმეები (CV-ები) და მომსახურების განხორციელების შესაძლებლობის დასაბუთება ორგანიზაციის მიერ.
დანართის სახით ასევე შესაძლებელია დამატებითი ინფორმაციის წარმოდგენა, რასაც განმცხადებელი მიიჩნევს რელევანტურად.

ფინანსური შემოთავაზება უნდა მოიცავდეს შედეგ ინფორმაციას:

ბიუჯეტი (ლარში, დღგ-ს გარეშე)

#	კატეგორია	ერთეული	ერთეულის რაოდენობა	ერთეულის ფასი (GEL)	საერთო ღირებულება (GEL)	განმარტება
1	**ჰონორარები**					
1.1		[თვე ან კაც-დღე]				
1.2						
1.3						
	...					
	ჯამი					
2	**სხვა ხარჯი**					
2.1	მივლინების ხარჯები					
2.2	სასტუმროს (შეხვედრების) ხარჯი და ქეთერინგი					
2.3	...					
2.4	...					
2.5	...					
	ჯამი					
	სულ ჯამი					

*მითითებული თანხა უნდა მოიცავდეს საშემოსავლო გადასახადისა და საპენსიო შენატანის ხარჯებს.

ბიუჯეტში არ შეიტანოთ ის ხარჯები, რაც არ შეესაბამება პროექტით გათვალისწინებულ ღონისძიებებს. ასევე, არ ანაზღაურდება ორგანიზაციის მიმდინარე ხარჯები და მისი რაიმე სახის დავალიანების გასტუმრება.